

Plán rovnosti žen a mužů Ústavu anorganické chemie AV ČR

Rovnost žen a mužů je jedna ze základních hodnot České republiky a jako taková je i vyjádřena v Listině základních práv a svobod. Přesto však v ČR může dojít ke genderovým nerovnostem a stereotypizacím. Ústav anorganické chemie AV ČR, v.v.i. (dále jen „ÚACH“) se tímto dokumentem zavazuje bojovat s těmito předsudky a vytvářet pracovní prostředí s rovnými podmínkami práce a kariérního růstu jak pro ženy, tak pro muže.

Cíle

Vedení ÚACH bude důrazně podporovat rovnost žen a mužů v rámci akademické obce. Bude i nadále podporovat opatření vedoucí k vytvoření nediskriminujícího prostředí a ke zlepšování pracovních podmínek, rovnosti pohlaví a sociální spravedlnosti. Mezi zásadní dlouhodobé priority ÚACH patří:

- 1) rovné podmínky při přijímacích pohovorech a výběrových řízeních bez ohledu na pohlaví;
- 2) stanovení mezd zaměstnaných osob nezávisle na jejich pohlaví;
- 3) podporovat rodiče a další pečující osoby a umožnit jim skloubit práci s rodičovstvím či péčováním o osobu blízkou;
- 4) pracovní prostředí bez sexuálního či jiného obtěžování;
- 5) stejný přístup k informacím týkajících se práce, práv a povinností zaměstnaných a studujících osob.
- 6) vzájemně respektující prostředí mezi zaměstnanými/studujícími osobami bez ohledu na věk, náboženství, pohlaví, etnicitu

Nástroje

Vedení ÚACH vytvořilo Pracovní skupinu pro rovnost žen a mužů (dále „GEP team“) v jejímž čele je ředitel ÚACH, která bude dohlížet na naplňování stanovených cílů.

Zaměstnanci mohou řešit krizové situace s ombudsmankou Petrou Ecorchard (ecorchard@iic.cas.cz) nebo ombudsmanem Karlem Škochem (skoch@iic.cas.cz).

Uskutečňování Plánu rovnosti žen a mužů ÚACH včetně personálního zajištění bude financováno z institucionálních prostředků ÚACH, případně z vhodných dotačních možností (např. OP JAK, Horizon Europe).

ÚACH bude uveřejňovat agregovaná statistická data o zaměstnancích a studentech podle pohlaví (např. zastoupení mužů a žen v jednotlivých odděleních, zaměstnaneckých kategoriích a orgánech ústavu; podíl mužů a žen na podávání grantových návrhů a jejich získávání; statistika mužů a žen nastupujících/opouštějících ÚACH) ve výroční zprávě ÚACH.

ÚACH pomocí e-learningu bude provádět školení všech zaměstnanců zaměřená na problematiku rovnosti žen a mužů.

Na základě genderového auditu provedeného v ÚACH ve spolupráci se Sociologickým ústavem AV ČR, v.v.i. v roce 2022, jsou navržena konkrétní opatření (viz. tabulka) pro zlepšení pracovního prostředí.

Návrh opatření	Zodpovědná osoba/jednotka	Časový rámec	Indikátor
Oblast 1: Sladování osobního a pracovního života a organizační struktura			
Dílčí cíl: Zvyšování povědomí o rovnosti žen a mužů			
Vytvoření pracovní skupiny pro rovnost žen a mužů (GEP team)	Ředitel(ka), Rada ústavu	2022	Je vytvořena pracovní skupina pro rovnost žen a mužů; je zanesena do struktury ústavu; dotčené osoby mají tuto agendu zanesenou v popisu práce.
Školení pro všechny pracující v ústavu na téma genderové rovnosti, předpojatosti a stereotypů	GEP team (ve spolupráci s NKC)	2023, 2026	Proběhlo prezenční školení (workshop) pro pracující v ÚACH ke zvýšení povědomí o problematice genderové rovnosti. Je zavedeno online školení pro nově zaměstnané/studující a absentéry. Účast na školeních je evidována.
Zavádění genderově senzitivního jazyka do vnitřních předpisů a komunikace	Ředitel(ka), vedoucí pracovníci a pracovníci, Rada ústavu, PR manažer(ka)	Průběžně od 2023	Nově vzniklé směrnice a dokumenty jsou napsány genderově senzitivním jazykem, neobsahují generické maskulinum. Totéž splňuje i psaná komunikace uvnitř pracoviště (informace, příkazy, výzvy apod.), je-li určena všem pracujícím nebo různorodé skupině pracujících.
Zabudování principů genderové rovnosti a nediskriminace do interních směrnic a předpisů	Ředitel(ka), GEP team, Rada ústavu	2023- 2025	Etický kodex je aktualizován a zahrnuje část o sexuálním obtěžování a nediskriminačním chování.
Dílčí cíl: Podpora osob s pečovatelskými povinnostmi			
Odbourání diskriminace rodičů dětí do 3 let pracujících na částečný úvazek při volbách do akademických orgánů	Rada ústavu, ředitel(ka)	2022- 2023	Je aktualizován Volební řád ÚACH tak, aby členy a členkami shromáždění výzkumných pracovníků byli rodiče dětí do věku 3 let, kteří mají snížený pracovní úvazek pod 50%, pokud při nástupu na mateřskou/rodičovskou dovolenou splňovali kritéria pro členství v shromáždění výzkumných pracovníků.
Zjišťování možností zajištění péče o předškolní děti v lokalitě pracoviště	GEP team, ředitel(ka)	Průběžně od 2023	Ve spolupráci s dalšími výzkumnými institucemi v lokalitě a zdejšími obecním úřadem jsou konzultována

			řešení pro umístění dětí zaměstnanců/kyň v ÚACH v rámci stávajících nebo nových MŠ, vytvoření dětské skupiny apod. Zpráva o jednáních a jejich výsledcích je poskytnuta Radě ústavu při projednávání výroční zprávy.
Oblast 2: Rovnováha ve vedení a rozhodování			
Monitoring zastoupení mužů a žen ve vedoucích pozicích, na rozhodovacích pozicích a v orgánech ústavu, podpora vyváženého zastoupení	Ředitel(ka)	Průběžně od 2022	Data o zastoupení mužů a žen ve vedoucích pozicích, na rozhodovacích pozicích a v orgánech ústavu jsou každoročně uveřejněna ve výroční zprávě. Při sestavování komisí, poradních orgánů apod. se zohledňuje vyvážené zastoupení mužů a žen.
Oblast 3: Genderová rovnost při náboru a kariéřním postupu			
Používání genderově senzitivního jazyka v inzerátech a výběrových řízeních pro obsazení pracovních pozic.	Ředitel(ka), PR manažer(ka)	Průběžně od 2023	Zveřejňované inzeráty na výběrová řízení jsou napsané genderově senzitivním jazykem. Výběrové komise jsou proškoleny v používání genderově senzitivního jazyka.
Zavedení OTM-R* (Open, Transparent and Merit-based Recruitment) principů a jejich zabudování do náborových procesů	Ředitel(ka), Rada ústavu	2024	Existuje dokument upravující nábor nových zaměstnanců a zaměstnankyň podle OTM-R principů. Výběrové komise jsou proškoleny v OTM-R principech.
Monitoring důvodů ukončení pracovního poměru.	Ředitel(ka)	Průběžně od 2023	Probíhají pohovory při ukončení pracovního poměru. Důvody ukončení pracovního poměru jsou evidovány ve Výstupním formuláři. Zjištění z monitoringu jsou předkládána Radě ústavu při projednávání výroční zprávy.
Oblast 4: Opatření proti sexuálnímu obtěžování a genderově podmíněnému násilí			
Dílčí cíl: Zvyšování povědomí zaměstnanců o sexuálním obtěžování a nevhodném sociálním chování			
Školení pro všechny pracující v ústavu na téma sexuální obtěžování, šikana, bossing, mobbing a zdravé pracovní prostředí	GEP team (ve spolupráci s NKC)	2023 2026	Proběhlo prezenční školení (workshop) pro pracující v ÚACH ke zvýšení povědomí o problematice genderové rovnosti. Je zavedeno online školení pro nově zaměstnané/studující a absentéry. Účast na školeních je evidována.
Proškolení ombudsosob a kontaktních osob v řešení situací souvisejících s výše uvedenými formami nevhodného chování	GEP team (ve spolupráci s Konsent)	2023	Proběhlo prezenční školení (workshop) pro ombudsosoby a kontaktní osoby.

Dílčí cíl: Vytvořit a zavést mechanismy ohlašování nevhodného chování			
Vymezení kompetencí a náplně práce ombudsoseob, zanesení jejich pozice do struktury ústavu	GEP team, Rada ústavu, ředitel(ka)	2023- 2024	Existuje dokument ustavující ombudsoseoby jako kontaktní osoby pro pozice pro nahlašování případů, poskytnutí asistence a poradenství. Popis pracovní náplně dotyčných je rozšířena o náplň práce ombudsoseob.
Vytvoření metodiky pro řešení případů sexuálního obtěžování a nevhodného sociálního chování	GEP team, Rada ústavu, ředitel(ka)	2023- 2024	Existuje metodika (IP) pro řešení případů sexuálního obtěžování a nevhodného sociálního chování, která je dostupná všem pracujícím/studujícím na webu.
Zpracování části o sexuálním obtěžování do etického kodexu	GEP team, Rada ústavu	2023- 2025	Etický kodex je aktualizován a zahrnuje část o sexuálním obtěžování a nediskriminačním chování.

*OTM-R principy výběrového řízení jsou založeny na otevřenosti (O), transparentnosti (T) a posouzení přínosu (M)

ÚACH v tomto vychází z doporučení EU (Horizon Europe guidance on Gender Equality Plans), vlády ČR (Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030), Národního kontaktního centra pro gender a vědu a Sociologického ústavu AV ČR.

Závěr

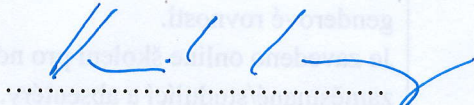
ÚACH dlouhodobě dbá na to, aby se jeho zaměstnanci a zaměstnankyně cítili bezpečně a rovnocenně. Přijímá opatření v rámci Akademie věd ČR a řídí se striktně interními předpisy zaručující platovou rovnost žen a mužů, kariérní růst zohledňující mateřskou/rodičovskou dovolenou, obsazování vedoucích pozic a podávání grantových žádostí. Dále umožňuje zkrácené úvazky či flexibilní pracovní dobu tak, aby maximálně vyšel vstříc potřebám svých zaměstnanců/kyň.

Veškeré problémy týkající se rovnosti žen a mužů, obtěžování, nevhodného sociálního chování či jakékoli jiné formy diskriminace, se řeší v linii ombudsman/ka – vedoucí pracovního útvaru – vedení ÚACH.

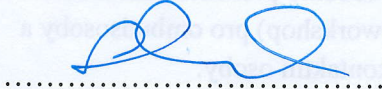
S tímto plánem jsou všichni pracující seznámeni, veškeré informace a materiály jsou jim dány k dispozici a jsou zveřejněny na webovských stránkách ÚACH.

Věříme, že přijaté cíle pomohou k vytvoření rovného a nediskriminujícího vědeckého prostředí, k pocitu rovnocennosti a možnosti uplatnění.

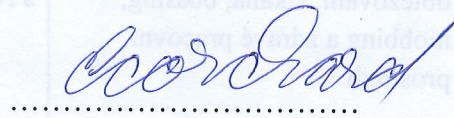
V Řeži

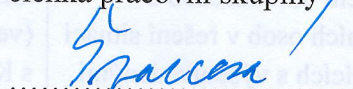
Ing. Kamil Lang, CSc., DSc.
ředitel ÚACH

RNDr. Karel Škoch, Ph.D.
člen pracovní skupiny

Ing. Petra Ecorchard, Ph.D.
členka pracovní skupiny

Ing. Silvie Švarcová, Ph.D.
členka pracovní skupiny